

Aan:

Het dagelijks bestuur stadsdeel Centrum

Ter attentie van: R. van Beveren / afdeling Juridische Zaken

President Kennedylaan 923

1076 MZ Amsterdam

Betreft: Bezwaar tegen besluit gemeente datum van de mail: 8 juli 2019
inzake reactie op nieuwe aanvraag monumentaanwijzing Koning William

Amsterdam, 14 augustus 2019

Geachte heer Van Beveren,

Middels deze brief maakt Buurtorganisatie 1018 bezwaar tegen het besluit van 8 juli 2019, binnen de daarvoor in artikel 6:7 AwB gestelde termijn van 6 weken na bekendmaking van het besluit.

Wij merken op dat de brief zoals we die per e-mail hebben ontvangen op 8 juli niet gedateerd is en niet voorzien van een kenmerk.

We maken bezwaar omdat we van mening zijn dat MenA geen deugdelijk onderzoek heeft gedaan en niet motiveert waarom de opstallen niet voldoen aan de uitgangspunten van Erfgoedverordening Amsterdam en de daarvan afgeleide Handleiding aanwijzing gemeentelijk monument en beschermd stads- of dorpsgezicht.

Het belangrijkste gedeelte uit de conclusie in het rapport 'BR_180830HoogteKadijk145B-MenA aan SD Centrum_10 - met bijlage' wordt niet behandeld in de afwijzing. Er wordt niet gemotiveerd waarom de werf geen monumentenstatus hoeft te krijgen. Er wordt voorbij gegaan aan de typering van de werf [citaat] met zijn, *'hoge cultuurhistorische waarde als een van de weinige overgebleven, kleinschalige werven rond de Nieuwe Vaart, deel uitmakend van de op scheepsbouwactiviteiten*

gerichte Oostelijke Eilanden. In deze zin is er ook sprake van zeldzaamheidswaarde.

Het werfterrein heeft een hoge cultuurhistorische waarde door zijn vorm, met afschuining ten gevolge van de aanleg van de Entrepotdoksluis, en het aan de scheepswerfactiviteiten gerelateerde, aflopende achtererf met de hellingbaan en rails. Daarnaast heeft het een hoge stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging op de hoek van de Nieuwe Vaart en de Entrepotdoksluis, bij de – in haar huidige vorm uit 1903 daterende – brug 80, tegenover de historische scheepswerf 't Kromhout en met doorzichten naar de Nieuwe Vaart en de Oostenburgergracht met Oosterkerk. Er wordt alleen ingegaan op de zin: 'De opstallen bezitten geen bijzondere architectonische waarden, noch in vormgeving, noch in opzet. Daarnaast verkeren zij merendeels in matige tot slechte onderhoudstoestand.'

Hierbij wordt voorbij gegaan aan het feit dat de werf uniek is als geheel, de hellingbaan en de opstallen. Een hellingbaan zonder werkplaats is geen werf.

Dit staat ook in de als bron gebruikte *Kwaliteitstoets Hoogte Kadijk 145 b* - Irene Klarenbeek, Hans Kranenburg en Erik Mattie, [Amsterdam]

16 januari 2018. Op pagina 2 staat: *'De stedenbouwkundige waarde van het hele terrein inclusief opstallen, sloopshelling en rails is zeer hoog als zeldzaam overgebleven herinnering aan de oorspronkelijke verkaveling en het grondgebruik bij de Vierde uitleg op de Oostelijke eilanden.'*

Op pagina 8 van de *Kwaliteitstoets* staat: *'De band van de oude sloopshellingen wordt versterkt door de zichtlijn op de Oosterkerk, het enige bouwwerk in de omgeving dat uit dezelfde periode van de Vierde uitleg dateert. De planmatige aanleg van de Oostelijke eilanden is door de eeuwen sterk verwaterd, maar juist deze combinatie van bedrijfsmatige sloopshellingen en een religieus iconisch bouwwerk houdt de herinnering aan de stedenbouwkundige bedoelingen van de oostelijke grachtengordel levend. De stedenbouwkundige waarde van de bouwwerken is dan ook gelegen in de kleinschaligheid en de samenhang met het terrein en de terrein inrichting.'*

Zonder enige onderbouwing en motivering stelt MenA dat de opstallen geen bijzondere architectonische waarden hebben noch in vormgeving, noch in opzet.

In het rapport van juni 2019 wordt op een amateuristische wijze omgegaan met het begrip blinde muur.

In het rapport staat over de blinde muur: *'Overigens is deze muur in feite de achtergevel van de in 1946 opgetrokken bedrijfsgebouwtjes. Net zoals de door de Buurtorganisatie aangehaalde blinde muren aan de overzijde, ter weerszijden van de Entrepotdoksluis, zijgevels waren van de Magazijnen West en Oost, die hier na de aanleg van de sluis werden opgetrokken als onderdeel van het afgesloten Entrepotdokcomplex'*.

In het rapport lijkt het dus of de blinde muur bij wijze van uitzondering een achtergevel is van het gebouw. Bij het lezen van deze conclusie rees bij ons de vraag of er wel mensen met een architectonische achtergrond naar de aanvraag hebben gekeken. De definitie van een blinde muur is:

1. Een gevel die helemaal dicht is: zonder ramen of andere openingen.
2. Een kopgevel waarin geen kozijnopeningen zijn aangebracht

De blinde muur aan de Hoogte Kadijk 145B is het laatste stukje van de rijen blinde muren die op de Hoogte Kadijk hebben gestaan. Op de plek van de woningen, die in de jaren tachtig aan de overzijde van de werf zijn gekomen, hebben lage loodsen gestaan met een blinde muur. Zie aan de linkerzijde op de foto hieronder

Ook aan de overzijde van brug 80 hebben lage loodsen gestaan met een blinde muur; deze zijn rond 1976 verdwenen voor de bouw van een 10 KV station en een buitenopstelling van twee zeer grote 150 KV transformatoren.

Zie foto op de volgende bladzijde.

De blinde muur van de werf sloot in 1946 goed aan bij de andere bebouwing van de Hoogte Kadijk. Tegenwoordig is de muur een herinnering aan de tijd dat de Hoogte Kadijk een werkgebied was met loodsen en werven.

In het rapport staat: *'Het nogmaals doorkijken van de bronnen leidt niet tot een andere conclusie: zeker sinds het laatste kwart van de negentiende eeuw is het karakter van de Hoogte Kadijk sterk gewijzigd, waarmee ook de blinde muren (voor zover die er nog waren) uit het straatbeeld verdwenen en in 1946 nauwelijks nog aanwezig waren.'*

Zoals de uit de foto's van de Beeldbank Amsterdam blijkt staan de blinde

muren er nog in de jaren 70 van de vorige eeuw en waren deze in 1946 dus nog volop aanwezig.

De conclusie van het rapport juni 2019: *'de twee belangrijkste argumenten voor een nieuwe aanvraag (het belang van de blinde muur en het gegeven dat de loods is ontworpen door D. Amesz. Jr.) geven geen aanleiding om de eerdere waardering te herzien'*.

In de aanvraag hebben we drie belangrijke argumenten aangevoerd. Aan het derde argument wordt volledig voorbij gegaan. In de aanvraag onderbouwen we de stelling dat de werf een belangrijke periode uit de Nederlandse geschiedenis representeert. De opstallen staan voor de jaren van de wederopbouw van Nederland net na de Tweede Wereldoorlog. Er was weinig bouw materiaal en het schaarse bouw materiaal werd vooral gebruikt voor de zeer noodzakelijke woningbouw. Hout was nog betrekkelijk goed te verkrijgen door de handelsovereenkomst met Finland. Een bekend voorbeeld hiervan zijn de meer dan honderd zogenoemde Finse scholen die tussen 1948-1950 verspreid over Nederland zijn gebouwd; daarvan zijn de meeste verloren gegaan. Het is dus begrijpelijk dat de werkplaats uit 1950 is bekleed met hout en vooral nut als doel heeft. De meeste gebouwen uit de jaren vlak na de Tweede Wereldoorlog zijn verloren gegaan.

'Pas vanaf 1948 werd er weer op grote schaal gebouwd al bleef de schaarste aan bouwmaterialen een belangrijke handicap. Er werd gezocht naar alternatieve bouwmaterialen of productiemethoden. Veel woningen uit deze tijd zijn later grondig herzien of inmiddels gesloopt omdat de kwaliteit onvoldoende bleek.' Bron: Digitaal museum van de volkshuisvesting.

Volgens de 'Handleiding aanwijzing gemeentelijk monument en beschermd stads- of dorpsgezicht' gelden bij de beoordeling van de vraag of een terrein in aanmerking komt voor de status van gemeente monument de volgende selectiecriteria:

- architectonische waarde
 - stedenbouwkundige waarde
 - cultuurhistorische waarde
 - zeldzaamheid
 - gaafheid of herkenbaarheid
- In de regel zullen daarbij verschillende criteria tegelijkertijd van toepassing zijn. Alle criteria zijn daarbij gelijk en kunnen in combinatie

met andere criteria een aanvullende of compenserende rol vervullen. Zo kunnen bijvoorbeeld minpunten inzake gaafheid gecompenseerd worden door een grote mate van zeldzaamheid.

In uitzonderlijke gevallen kunnen zaken, terreinen of groepen zelfs op basis van één criterium aangewezen worden als gemeentelijk monument of gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht (bijvoorbeeld omdat ze van grote waarde zijn omdat ze zijn ontworpen door een belangrijke architect of stedenbouwkundige of omdat ze gerelateerd zijn aan een belangrijke historische gebeurtenis).

Zoals in onderhavig geval stamt de werf uit de periode van de Vierde uitleg. De bootloods/werkplaats is een van de weinig overgebleven gebouwen uit de wederopbouw.

In het rapport 'BR_180830 HoogteKadijk145B-MenA aan SD Centrum_10 - met bijlage' staat in de conclusie: *'Hoogte Kadijk 145B bezit een hoge cultuurhistorische waarde als een van de weinige overgebleven, kleinschalige werven rond de Nieuwe Vaart, deel uitmakend van de op scheepsbouwactiviteiten gerichte Oostelijke Eilanden. In deze zin is er ook sprake van zeldzaamheidswaarde.'*

MenA gaat niet in op het argument van Buurtorganisatie 1018 dat de werf tot het maritiem erfgoed behoort (gebaseerd op een passage uit 'Watervisie Amsterdam 2040').

Hierboven hebben we gemotiveerd aangegeven waarom de opstallen en vooral de werkplaats en blinde muur een zeer grote zeldzaamheidswaarde hebben en dat het terrein en opstallen als een geheel moet worden gezien.

Bezwaren samengevat:

1. MenA heeft haar conclusie gegeven in algemene zin. Het besluit is niet deugdelijk en volledig gemotiveerd. Bovendien is MenA voorbijgegaan aan de mogelijkheid om een combinatie van selectiecriteria toe te passen zoals bepaald in de Handleiding aanwijzing gemeentelijk monument en beschermd stads- of dorpsgezicht van de gemeente Amsterdam.

2. De gevolgde procedure ontbeert transparantie en is niet zorgvuldig tot stand gekomen.

We zijn van mening dat het besluit niet genomen had mogen worden en zien graag een uitnodiging tegemoet om te worden gehoord, zoals is vastgelegd in artikel 7:2 Awb.

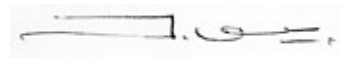
Met vriendelijke groet,

namens de Stichting Buurtorganisatie 1018,

Petra Catz,

voorzitter

Jeroen Verhulst,

secretaris

E-mailcorrespondentie svp naar info@buurtorganisatie1018.nl en Kadijkers@buurtorganisatie1018.nl

Postadres Buurtorganisatie 1018:
Binnenkadijk 232
1018 ZJ Amsterdam